

ПО ПЕТА ТОЧКА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД: Докладна записка вх. № ОбС-07-118/16.06.2022г. (изх. № РД-28-264/15.06.2022г.) от Иво Димов относно: Приемане на Актуализиран План за действие на Община Димитровград в изпълнение на стратегията на област Хасково за равенство, приобщаване и участие (2022-2023)

Гергана Кръстева: Изказвания, мнения, предложения? Няма. Пристъпваме към гласуване на т.5 от дневния ред с обикн. мнозинство

- гласували “за” – 28 общински съветници; “против” – 0; “въздържали се” – 1 – общо 29 гласували – т.5 от дневния ред се приема.

И след гласуването ОбС прие:

Р Е Ш Е Н И Е

№ 767

От 30.6.2022 г.

На основание чл.21, ал.1, т.12 от ЗМСМА,
и Решение №278/ 05.05.2022г. на Министерски съвет,

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – ДИМИТРОВГРАД

Р Е Ш И:

1. Приема Актуализиран План за действие на Община Димитровград в изпълнение на стратегията на област Хасково за равенство, приобщаване и участие (2022-2023).
2. Възлага на Кмета на Община Димитровград осъществяването на всички дейности, необходими за правилното и законосъобразно изпълнение на решението.

**АКТУАЛИЗИРАН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД В
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА НА ОБЛАСТ ХАСКОВО ЗА РАВЕНСТВО,
ПРИБОЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ**

(2022-2023)

Съдържание

<u>I. ВЪВЕДЕНИЕ</u>	3
<u>II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА В ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД</u>	4
1. <u>Обща характеристика на общината</u>	4
2. <u>Население</u>	4
<u>III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО ПО ПРИОРИТЕТИ</u>	6
1. <u>ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“</u>	6
2. <u>ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“</u>	10
3. <u>ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ“</u>	12
4. <u>ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“</u>	13
5. <u>ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“</u>	15
6. <u>ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА И МЕДИИ“</u>	17
7. <u>ЗАКЛЮЧЕНИЕ</u>	18
<u>IV. МЕХАНИЗМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ</u>	18
<u>V. МЕХАНИЗМИ ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА</u>	19
<u>VI. ТАБЛИЦА НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРИОРИТЕТИ, ЦЕЛИ И МЕРКИ</u>	20
<u>VII. СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ</u>	41

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият Актуализиран План за действие на Община Димитровград в изпълнение на стратегията на област Хасково за равенство, приобщаване и участие (2022-2023), наричан по-нататък Плана, е неразделна част от Областната стратегия на област Хасково в изпълнение на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030). Водещият стратегически документ при разработването на Плана е Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030), която от своя страна се базира на Националната програма за развитие: България 2030.

В Националната стратегия терминът „роми“ се използва като общ термин. Той включва групи от хора, които имат повече или по-малко сходни, но не едни и същи културни и социални характеристики. Самоопределянето им също може да бъде различно - българи, турци, румънци и т.н. Не всички роми са обект на социално изключване, но всички те могат да станат обект на дискриминация и да бъдат лишени от права. Стратегията прилага общ и целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение от ромски произход и не изключва оказването на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи.

Планът за действие на община Димитровград е насочен към:

- Социално-икономическо приобщаване: намаляване на бедността и социалното изключване и премахване на социално-икономическите различия между ромите и останалата част от българското общество;
- Ефективно равенство: борба за предотвратяване на прояви на антиромски нагласи и дискриминация срещу ромите като цяло;
- Значително участие: насърчаване на участието чрез овластяване, сътрудничество и доверие.

Реализирането на общинската политика за приобщаване на ромите представлява неразделна част от общонационалните политики за повишаване благосъстоянието на българския народ, която е съобразена с европейските интеграционни и приобщаващи политики. Като приоритетни задачи за постигане в Плана са равенството, приобщаването и участието на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация. Поради динамиката на процеса по интегриране на маргинализираните общности и променящата се ситуация с пандемията от COVID-19, Планът е отворен и подлежащ на допълнение и актуализиране.

Основните приоритети на Плана за действие за приобщаван на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация са:

- Повишаване на ефективния достъп до качествено приобщаващо образование;
- Повишаване на ефективния достъп до качествена и устойчива заетост;
- Подобряване на здравния статус на ромите и увеличаване на ефективния достъп до качествени здравни и социални услуги;
- Повишаване на ефективния достъп до адекватни десегрегирани жилища и основни услуги;
- Подобряване на ефективността в сферата на върховенството на закона и антидискриминацията;
- Подобряване на условията за равнопоставен достъп до културния живот и медии.

При разработването на Актуализираният План за действие на Община Димитровград в изпълнение на стратегията на област Хасково за равенство, приобщаване и участие (2022-2023) е взета предвид следната нормативна база:

- Конституцията на Република България (Чл. 6);
- Закон за защита от дискриминация;
- Закон за социалното подпомагане и Правилник за неговото прилагане;
- Закон за семейните помощи за деца и Правилник за неговото прилагане;
- Закон за интеграцията на хората с увреждания и Правилника за неговото прилагане;
- Закон за социалните услуги и Правилник за неговото прилагане;
- Закон за закрила на детето и Правилника за неговото прилагане;
- План за действие на ЕС за борба с расизма (2021-2025);
- Европейски стълб на социалните права;
- Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030);
- Национален план за действие за периода 2022-2023г. ;
- Областна стратегия на област Хасково за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030).

II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА В ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД

1. Обща характеристика на общината

Община Димитровград е разположена в централната част на Южен централен регион и административно принадлежи към Област Хасково. На север граничи с общините Чирпан и Опан (Област Стара Загора), на изток – с Община Симеоновград, от юг - с общините Хасково и Минерални бани, от запад- с Община Първомай (Пловдивска област).

На територията на Община Димитровград се пресичат Европейските коридори 10 и 9. Основната връзка със страната е чрез тези първокласни пътни артерии – ЖП и авто – Пловдив и София - на запад, Свиленград - на изток, Стара Загора и Кърджали - съответно на север и юг. Общината заема площ от 567.6 км², от които:

- 416.6 км² (73.39%) са земеделски земи;
- 72.97 км² (12.89%) - разпръснати и необособени терени на горския фонд;
- 44.73 км² (7.88%) - фонд населени места;
- 15.98 км² (2.81%) - водни площи и течения.

Селищната мрежа в общината се състои от два града – Димитровград и Меричлери и 25 села, пръснати равномерно по територията ѝ. Освен функционален, ядрото - Димитровград се явява и пространствен център на територията, която няма сериозни релефни бариери, освен река Марица и възвишенията между Хасково и Димитровград.

2. Население

Жителите на общината по данни от Преброяване на населението и жилищния фонд през 2011 година към 01.02.2011 г. са 53 557 души, от които 40 423 души в Димитровград и Меричлери, а 13 134 души в селата. Общият брой на ромите в общината е 3570 души или около 7% от цялото население на общината.

Населението на общината Димитровград към 31.12.2020г. е 45 650 души по данни на НСИ, от които 33 985 в градовете и 11 665 в селата. Тенденцията по-голямата част от хората да живеят в градовете продължава да се запазва.

Съществуващата трайна тенденция към намаляване на жителите на общината се запазва. Причините за това са отрицателния прираст, породен от намалялата раждаемост и миграцията на младите хора в по-големите градове и в чужбина.

В следващите няколко таблици са представени данните за населението в Община Димитровград по самоопределение по етническа принадлежност, майчин език и вероизповедание. Информацията е взети от сайта на Национален статистически институт (последното преброяване през 2011г.)¹.

Население по етническа група

Община Димитровград	Общо	В т.ч. отго ворили	Не отгов орили	Етническа група				
				Българска	Турска	Ромска	друга	Не се само опре делят
числена стойност	53 557	49 976	3 581	45 393	780	3370	168	265
дял в %	100%	93.31%	6.69%	84.76%	1.46 %	6.29%	0.31%	0.49%

Таблица 1

Население по майчин език

	Общо	В т.ч. отго ворили	Майчин език				
			Български	Турски	Ромски	друг	Не се самооп ределят
Община Димитровград	53 557	49 587	44 968	87	3414	215	173

Таблица 2

Население по вероизповедание

	Общо	В т.ч. отго ворили	Вероизповедание						
			Източ но- правос лавно	Като личе ско	Прот еста нтск о	Мюс юлма нско	друг	нямат	Не се самооп ределят
Община Димитровград	53 557	43 814	38 778	182	444	524	77	1697	2112

Таблица 3

Продължава тенденцията част от хората, които околното население назовава като „роми” да се самоопределят като българи, турци и др., което произтича от правото на преброяването лице само да определи етническата си принадлежност или да не посочи такава.

¹ Посочените данни са резултат от самоопределяне за принадлежност към етническа общност.

В представената информация се вижда, че втора етническа група по численост е ромската в община Димитровград с около 7 % от общия дял на населението. Трети по численост етнос е турският с 780 души, но той е в пъти по-малко от ромския.

По численост ромската етническа група е най-многобройна в гр. Димитровград (2011 души предимно в кварталите „Марийно“, „Вулкан“, „Черноконево“ и „Изток“), гр. Меричлери (347 души) и в селата Ябълково (306 души) и Крепост (259 души). По процентен дял от населението ромите са най-много в с. Ябълково (21,10%), гр. Меричлери (20,59%), с. Воден (19,21%) и с. Крепост (18,4%).² От тази информация можем да направим извод, че на територията на общината няма населени места с преобладаващо ромско население.

За нуждите на община Димитровград, през октомври-ноември 2021 е направено проучване в рамките на програма ROMACT. В проучването са обхванати общо 58 домакинства, избрани на случаен принцип. Обхванатите 58 домакинства са анкетираны по въпросник с 35 главни въпроса. Събраните данни от анкетите предоставя информация за демографски въпроси, социален статус, образователен статус на членовете на домакинствата, здравен статус и достъп до здравни грижи, жилищни условия, заетост и междуетническите отношения. Според направените 58 анкети в настоящия доклад анализираме данни за общо 281 души, което означава средно по 4.84 души в домакинство, като средния брой членове в едно домакинство за България от преброяването през 2011 е 2.4, т.е. почти два пъти по-големи са домакинствата в община Димитровград.

Проучването е направено в 58 домакинства, разпределени в три квартала на Димитровград, в които живеят предимно роми:

кв. Марийно – местност Черничева махала, Димитровград	кв. Вулкан, Димитровград	кв. Изток, Димитровград	кв. Черноконево, Димитровград
14	13	28	3

Таблица 4

Данните показват, че в близо 60% от домакинствата живеят пет и повече от пет члена в домакинство. Броят на възрастните в трудоспособна възраст е около 90%. Негативна тенденция е липсата на възрастни хора в ромските квартали, тази статистика не само потвърждава, че ромите умират с около 10 години по-рано от останалото население, но и говори за ниско качество на живот и ограничен достъп до здравни услуги в ромските общности. В пет домакинства има съжителства на деца под 18 години, което е непосредствено свързано с ранното отпадане от училище и ниска образованост и неграмотност.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО ПО ПРИОРИТЕТИ

Приоритетите, които са водещи в Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030) са в основата на Планът за действие на община Димитровград. В настоящия План са залегнали шест приоритета: Образование, Здравеопазване, Жилищни условия, Заетост, Върховенство на закона и недискриминация и Култура и медии.

1. ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

Един от основните приоритети в дейността на Община Димитровград е насочен към създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, за образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми. На

² По данни от Преброяването на населението и жилищния фонд от 2011 г.

територията на общината има добре изградена и разгърната мрежа от образователни заведения. В условията на делегиран бюджет детските градини и училищата се стремят цялостно да обхванат децата, подлежащи на образование и да подобрят максимално материалната база и условията за труд и обучение.

Сериозните предизвикателства от ситуацията с разпространението на COVID-19 наложиха модернизация на образователната система, по такъв начин, че да не задълбочи дистанцията в образованието. Обучението в електронна среда чрез използването на информационните и комуникационните технологии първоначално породиха някои места затруднения, но те не доведоха до спиране на образователния процес.

Към настоящия момент на територията на община Димитровград съществуват 7 детски градини, посещавани от 1 291 деца в 59 групи, от които 174 от ромски произход, които подлежат на задължително предучилищно обучение и 13 училища, в които през учебната 2020/2021г. са се обучавали 4 019 ученици, а към момента са 3974. По данни от училищата 120 деца от ромски произход предстои да постъпят в първи клас. Според етапа на образование училищата в Община Димитровград са:

- Основни училища – 8;
- Гимназии – 2;
- Професионална гимназия – 1;
- Средно училище – 1;
- Обединено училище – 1.

Девет от учебните заведения се намират в общинския център, едно в гр. Мерицлери и по едно в селата Радиево, Крепост и Ябълково.

Общият брой на децата от 0 до 19 години за 2020г. в Община Димитровград е 7 827³, като ромските деца от 0 до 18 годишна възраст са 1526, а броят на деца в училищна възраст от 7 до 16 г. е 1144 по справка на образователните институции в Общината.

По схемата „Училищен плод” и „Училищно мляко” участват всички 7 детски градини. В три от детските градини, ДГ №3, ДГ №4 и ДГ „Лилия” намиращи се в кв. „Марийно”, кв. „Черноконево” и кв. „Изток”, 59 деца в предучилищна възраст от уязвими групи бяха включени в допълнителни модули по български език, за които българският не е майчин. Тази дейност се осъществи благодарение на проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование, Дейност 1”. В ДГ № 2 работи логопед с двуезичните деца, а в ДГ „Лилия” има здравен медиатор. Като иновативни практики можем да споменем, че в ДГ №1 работят дистанционно с платформата „Училище в облака”, а в Детска градина „Райна Княгиня” прилагат STEM подходи в ПГ.

В ДГ №1 осъществява дейност по Национална програма „Без свободен час”. В ДГ „Лилия” и ДГ №3 продължиха дейностите по Националната програма „Развитие на системата на предучилищното образование”, чрез които се подпомага образователната интеграция с допълнително обучение по български език за преодоляване и превенция на обучителни дефицити на деца от ромски етнос. Целта на проекта е в условията на детската градина децата да затвърдят и задълбочат знанията си по български език, водени от квалифицирани преподаватели. Тези две градини също са включени и по проект „Подкрепа за всички деца” с бенефициент Община Димитровград, който се финансира по ОП „Развитие на човешките ресурси”. С реализирането на този проект се дава възможност на деца от уязвими групи в тези ДГ да бъдат прегледани профилактично.

В училищата, в които се обучават голям процент деца от уязвими групи, ОУ „Васил Левски”, ОУ „Д. Н. Матевски”, гр. Мерицлери, ОБУ „Св.св. Кирил и Методий”, ОУ „П.К.Яворов”, ОУ „Хр. Смирненски”, с. Радиево и ПГ „Проф. д-р Асен Златаров”, се работи

³ По данни на Националния статистически институт

по следните национални програми: НП „Система за национално стандартизирано външно оценяване”, НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“, НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“, НП „Бизнесът преподава”, НП „Изграждане на училищна STEM среда”. Изброените национални програми подпомагат образователния процес по отношение на модернизация и повишаване на качеството на преподаване чрез новите технологии. Това от своя страна води към придобиване на ключови знания и умения от учениците от уязвими ромски общности, които в някои случаи се сблъскват за първи път с новите технологии.

За осъществяването на дистанционното обучение учениците от уязвимите ромски общности в ОУ „Д.Н.Матевски”, гр. Мерицлери бяха закупени и предоставени на учениците 10 таблета, както и бактерицидни лампи и материали за изпълнение на противоепидемичните мерки. Това се осъществи чрез НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование”. Училището в Мерицлери работят и по Модул В на НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“ „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“, проекта е спечелен през 2019/2020 и през 2020/2021 продължават дейностите по него.

В ОУ „Хр. Смирненски”, с. Радиево осигуриха средства на нуждаещи се семейства за заплащане на мобилен интернет за обучението на децата в електронна среда. Продължават дейностите и по проекти: „Подкрепа за успех” и „Занимания по интереси” съгласно Наредбата за приобщаващото образование. Училището работи по два проекта на МОН: „Равен достъп до училищно образование в условията на криза” със срок до 2024г. и „Образование за утрешния ден” със срок на изпълнение до 2022 г.

В ОУ „Васил Левски”, Димитровград се реализират следните европейски проекти: „Образование за утрешния ден” (приключил на 15.10.2021г.) и „Равен достъп до училищно образование в условията на криза”(с продължителност до 31.12.2023г.) и двата проекта се финансират от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж”. Училището реализира Национална програма „Оптимизация на вътрешната структура на персонала” (приключил на 04.11.2021г.), Национална програма „Без свободен час” (приключил на 31.10.2021г.) и Национална програма ИКТ (приключил на 31.12.2021г.).

В ОУ „Васил Левски”, което се намира в с. Ябълково се работи по проект „Равен достъп до училищно образование” и по проект „Подкрепа за приобщаващо образование”. Двата проекта са с краен срок до края на 2023г.

В Професионална гимназия „Проф. д-р Асен Златаров” в проект „Подкрепа за успех” са включени 36 ученици, от които 17 са представители на ромския етнос, а в „Занимания по интереси” са включени 73 ученици, от които 32 са от ромски етнос.

По проект „Подкрепа за успех” в община Димитровград има назначени 6 образователни медиатори и 1 социален работник, съответно в училища в които има голям процент на ромски деца, а на този етап това са: ОУ „Д.Н.Матевски”, гр. Мерицлери, ОУ „П.К.Яворов”, ОБУ „Св.св. Кирил и Методий”, ОУ „Хр. Ботев”,с. Крепост , ОУ „Хр. Смирненски”, с. Радиево, ОУ „Васил Левски”, с. Ябълкова и ОУ „Васил Левски”, гр. Димитровград. По този проект през учебната 2020/2021г. директорите и образователните медиатори в ОУ „Д.Н.Матевски”, гр. Мерицлери и ОУ „Васил Левски”, гр. Димитровград са преминали обучение в мултикултурна среда. Проекта се финансира от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж” и е с продължителност 30 месеца, считано от 28.02.2019г. Образователните медиатори активно участват и оказват подкрепа при извършване на дейности по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Във всички училища се провеждат извънкласни дейности като броят на групите за занимания по интереси е около 73. Този вид занимания служат ефективно като превенция от отпадане от училище на децата в риск. За задържането на децата и учениците от ромски етнос

в училище съществена роля има въведена повсеместно целодневна организация на учебния процес до седми клас.

Броят на децата в предучилищна възраст и ученици от уязвими групи, включени в допълнителни модули по български език, за които българският не е майчин са 191 за учебната 2020/2021г.

В подкрепа на интеграционните процеси е и работа на училищните екипи по утвърдени училищни програми за превенция на ранното отпадане от училище и програми за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи, които са в пряка връзка и с общинските приоритети. Учениците от ромски произход имат равнопоставен достъп до образователни услуги, състезания, конкурси и мероприятия.

Броят на реинтегрираните отпаднали ученици е двама за тази учебна година. По данни дадени от училищата за 2020/2021г. завършилите висше образование или колежи младежи от ромски произход са 10.

За решаване на проблема с пълното обхващане и задържане на децата и учениците в задължителна училищна възраст, Община Димитровград прилага всички мерки и дейности съгласно Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст съгласно Постановление №100/08.06.2018г. на Министерски съвет.

Данните от анкетното проучване по програма РОМАКТ потвърждават, че част от децата на 3-4-годишна възраст не са обхванати в детските градини. Според анкетните карти основните причини за непосещаване на детска градина и предучилищни групи са - често боледуване на децата и желание на родителите сами да се грижат за децата на 3 и 4 години. В повечето домакинства (40 на брой) за децата се грижат и двамата родители, в около 15% грижата се поема само от единия родител, но има и много семейства, в които децата се отглеждат от бабата и дядото. Предвиждат се мерки, както на национално, така и на местно ниво за по-пълноценно включване на всички деца в детски градини. Това би гарантирало и последваща по-пълноценна интеграция в училище.

Данните от проучването по програма РОМАКТ на 58 домакинства за 140 възрастни показва, че образователното ниво на възрастните е изключително ниско. Сред анкетиранияте няма лица с висше образование, както и такива, които в момента се обучават във ВУЗ. Това отново потвърждава липсата на лична ангажираност и мотивация по отношение на образованието. Под 10% са възрастните със средно образование, преобладават пълнолетни лица с основно образование, но най-голям е процентът на тези, които са завършили V - VII клас или начално и по-ниско – над 40%, а 5% никога не са ходили на училище.

Степен на образование	общо
Средно образование	13
Основно образование	59
5-7 клас	23
Начално и по-ниско	34
Никога не са ходили на училище	8
Липсва информация	3
ОБЩО	140

Таблица 5

Факторите, които затрудняват обхващането и задържането на децата и учениците в образователните институции са: предпочитания за мигриране в чужбина; ниска заинтересованост и липса на мотивация у родителите, а оттам и у децата; липса на родителски контрол, което води до голям брой неизвинени отсъствия на учениците, което от своя страна води до затруднения в усвояването на учебното съдържание; слаб интерес от развитие и

обучение на част от учениците и техните родители поради трудна реализация на пазара на труда.

В община Димитровград има Център за обществена подкрепа (ЦОП), който работи в посока на интеграция и социализация на лица от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация. Основните дейности на Центъра включват: реинтеграция и деинституционализация на деца от специализирана институция, подготовка в умения за самостоятелен живот и подкрепа за успешна социална интеграция и професионална реализация на деца и младежи от специализирани институции, подкрепа на деца, жертви на насилие и техните семейства, превенция на отпадане от училище, работа с деца, отпаднали и/или в риск от отпадане от училище и техните семейства, семейно консултиране и подкрепа и превенция на изоставянето. Конкретните случаи, по които се работи са насочени от Дирекция „Социално подпомагане”.

Образователната политика на Община Димитровград създава условия за подкрепа, образователна интеграция и социализация на деца и ученици от етнически малцинства, с цел пълноценната им личностна и социална реализация в живота. Осигурен е равен достъп до образование, култура, спорт и социални услуги. Редица училища и детски градини участват в разработване на проекти насочени към създаване на благоприятна мултикултурна среда за практическо прилагане на интеркултурно образование и възпитание в процеса на интеграция на деца и ученици от ромски произход, повишаване качеството на образование, превенция на риска от отпадане от училище и повишаване на родителския капацитет.

2. ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”

Добре развитото и достъпно здравеопазване се явява ключов показател за напредъка на дадено общество. Именно поради тази причина, целта свързана с приоритет здравеопазване е насочена към равнопоставеност в достъпа до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими етнически общности, с концентрация на бедност.

Сложната ситуация с пандемията от COVID-19 постави здравната система на изпитание и показа в каква посока да се насочат усилията в подобряване на здравеопазването.

Здравословното състояние на населението се оценява в зависимост от демографските процеси, заболяемостта, рисковите фактори, физическото развитие и самооценката на здравето.

Социологическите проучвания алармират за засилващи се негативни тенденции по отношение на здравното състояние на ромската общност: продължителността на живота при ромите е с повече от 10 години по-ниска, отколкото при останалото население. Смъртността от миокарден инфаркт и мозъчен инсулт, която по принцип е основна причина за смъртност сред цялото ни население, при ромите настъпва в изключително млада възраст между 40 и 45 години. Заболеваемостта от туберкулоза и вирусни хепатити е много по-висока сред ромското население. Дори при епидемията от морбили през 2009 - 2010 г., когато се разболяха 24 000 деца и 21 починаха, 95% от тях бяха ромски деца.

На фона на бедността и липсата на дълготрайна заетост сред анкетираните семейства, не е изненадващо, че 56% от възрастните от домакинствата, включени в анкетното проучване проведено по РОМАКТ са без здравни осигуровки. Факт е, че близо 20% съобщават, че нямат личен лекар. В ситуацията на пандемията от COVID 19, липсата на възможност за консултации с личен лекар е сериозна заплаха за общественото здраве.

Данните от цитираното проучване сочат, че здравният статус на анкетираните 58 домакинства или 140 души не е на добро ниво: без здравни осигуровки са 56% от анкетираните възрастни, без личен лекар са 26 души, включително 4 деца; около 10% от възрастните са с хронични заболявания.

Наличие на здравни осигуровки за членове от домакинствата над 18 години:

Здравно осигурителен статус	общо
Без здравни осигуровки	79
Със здравни осигуровки	61
ОБЩО	140

Таблица 6

По данни взети от НСИ живородените деца в община Димитровград до 31.12.2020г. са 289, а смъртността е 1096 души към 31.12.2020г. От тази информация се вижда ясно негативната тенденция, която се наблюдава навсякъде в страната, а именно отрицателният прираст на населението. Последицата от това негативно явление е застаряване на населението, което за съжаление се наблюдава и в нашата община. Големият брой на възрастни налага осигуряването на допълнителни здравни и социални грижи насочени към тях. Като успешно решение за посрещане на тези нужди е социалната услуга „Асистентска подкрепа”, която се реализира в Община Димитровград като държавно делегирана дейност, финансирана от държавния бюджет. Услугата обхваща лица в над трудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, които нямат определена по съответния ред степен на намалена работоспособност и деца с трайни увреждания и пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ, които не ползват асистентска подкрепа, помощ за осигуряване на асистентска подкрепа или за които не се получава помощ за грижа в домашна среда по реда на друг закон. Тази услуга дава възможност да се обхванат по-голям брой хора в уязвимо положение, които не са могли да получат необходимият вид грижа.

На територията на община Димитровград функционира Многопрофилната болница за активно лечение „Св. Екатерина” ЕООД. Сградата на болницата е в добро състояние и има съвременно медицинско оборудване, в нея се намира и звеното за „Спешна помощ”. Легловият фонд на болницата е 127 места. От 2005г. към МБАЛ „Св. Екатерина” работи Трудово-експертна лекарска комисия (ТЕЛК), в която са включени специалисти по вътрешни и белодробни болести и хирург. Водещи до инвалидизиране са предимно злокачествени заболявания, инфаркт, диабет и инсулт.

Специализирана доболнична помощ се осъществява от два медицински центъра: „Медицински център – Димитровград” ЕООД и Медицински център „Шанс” ООД.

През 2020 година в Община Димитровград със специализиран автомобил закупен по проекта „Интелигентна медицина – SMART MED” за отдалечена диагностика преглеждаха хората от малките населени места. Автомобилът е оборудван с необходимото медицинско оборудване. В рамките на близо три месеца бяха извършени 2400 медицински прегледа.

За повишаване качеството на живот от голяма важност е грижата за детското и ученическото здраве в детските градини и училищата. На територията на община Димитровград има разкрити 21 здравни кабинета с обслужващи ги 21 медицински специалисти. Съществува трайна тенденция за подобряване дейността на здравните кабинети в образователните заведения, осигуряване на условия за промоция на здравето и профилактика на болестите, изнасят лекции от здравни специалисти, относно здравословния начин на живот и хранене, провеждат се информационни кампании за превенция на тютюнопушенето и употребата на алкохолни и наркотични вещества.

Работещите към Общинска администрация здравни медиатори са трима. Те са обучени и назначени с финансиране от Републиканския бюджет. Здравните медиатори работят сред уязвими общности с различни рискови групи, владеят ромски език, познават здравното и социално законодателство, както и специфичните проблеми на общността. Те извършват мобилна (теренна) дейност в кварталите „Марийно”, „Вулкан”, „Черноконево”, „Изток” и гр. Мерицлери. Чрез посредничество на медиаторите се гарантира по-добър достъпът до здравни услуги на етническите малцинства и хората в неравностойно положение.

Благодарение на своята дейност здравните медиатори от Община Димитровград са подпомогнали населението в следните аспекти:

- Подобряване на достъпа до медицинска помощ чрез провеждане на консултации, съпровождане до здравни институции, възстановяване на здравно-осигурителни права, патронаж в общността;
- Подобряване на здравна култура чрез здравно информационни кампании и беседи за повишаване на здравната култура на ромското население на теми: „Заразни болести”, „Хигиена”, „COVID-19”, „Бременност и ранно детско развитие”, „Предпазване от нежелана бременност”, „Предпазване от ППИ”, „Рак на гърдата и маточната шийка”, „Имунизации и ползите от тях”;
- В началото на пандемията от COVID-19 информираха активно населението за мерките които трябва да се спазват в условията на пандемична обстановка при COVID-19; важноста от спазване на хигиена, спазване на карантина (когато е необходимо) и предоставяха регулярно информация за заболяването, начини за предпазване, ваксинапрофилактика и др.;
- Решаване на комплексни казуси чрез консултации, попълване на документи, следване на процедури, съпровождане до социални институции;
- Периодично раздаване на информационни брошури и материали свързани с различни кампании: COVID-19, рак на гърдата, СПИН, ХИВ, трафик на хора, алкохол, тютюнопушене и наркотици, хигиена, безопасен секс.

Тенденциите в здравословното състояние сред етническите малцинства в неравностойно положение в община Димитровград са същите като тези в национално ниво, но в по-малък мащаб: висока заболяемост, висока смъртност, по-къса средна продължителност на живот, ранни бракове, ранно раждане на първо дете и липса на здравни осигуровки. Налице са допълнителни предизвикателства породени от COVID-19, които са свързани с натиска върху болничните заведения за осигуряване на здравна помощ. Подобряването на здравния статус и равнопоставен достъп до качествено обществено здравеопазване е важен приоритет на Община Димитровград и местните здравни заведения, които трябва да отговорят на нуждите на хората от уязвимите малцинствени общности.

3. ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ”

На територията на община Димитровград голям брой представители на ромския етнос има в няколко квартала на Димитровград: „Изток” (кварталът е населен изцяло с ромско население и се намира се в рамките на града), „Марийно”, „Вулкан” и „Черноконево”. Компактно ромско население с различна гъстота има и в гр.Меричлери, с.Черногорово, с. Злато поле, с. Радиево и с. Крепост.

От няколко години Община Димитровград дава възможност на представители на ромската общност от посочените по горе населени места да закупят на разсрочено плащане, в рамките на 3 години свободни общински парцели, за да си построят жилища. Много млади семейства от кв. „Изток” се възползваха от този начин, за да се сдобият с имот. Община Димитровград продава общински жилища на цени на база данъчна оценка в кв. „Вулкан”, в които живеят предимно хора от ромски етнос. Благодарение на този вид политика за продажба на недвижими имоти на територията на общината от началото до средата на 2021г. има 6 ново изградени жилища и няма информация за принудително съборени жилищни сгради (по данни от отдел УТКР).

Общината разполага с 81 жилища за отдаване под наем, вкл. 2 къщи в кв. Марийно, 79 апартамента в общинския център, които са недостатъчни за задоволяване нуждите на картотекираните граждани.

Резервният жилищен фонд на общината включва 114 жилища – една къща в с. Сталево, в общинския център - 8 апартамента и Общежитие на ул. „Н.Й.Вапцаров” № 15. В резервните

жилища се настаняват предимно самотни майки и семейства, които са безработни и се издържат изцяло от социални помощи и детски добавки. През периода 2020-2021г. са настанени шест семейства изпаднали в затруднение във общински жилища.

Битовите условия в общинските жилища са на нормално ниво, там където е необходимо се извършват ремонти дейности на жилищата, което включва подмяна на дограма, ел. и ВиК инсталации, боядисване, подмяна на тапети и подови настилки .

На територията на Димитровград действат Дневен център за деца с увреждания, Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, Защитено жилище, Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост, Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания „Дъга”, Кризисен център при домашно насилие и трафик. Тези центрове осигуряват така необходимата подкрепа на хората от уязвими групи, от които има и представители от ромски етнос.

Подобряване на социалната инфраструктура можем да отбележим с реализирането на: Проект „Преустройство на бивше общежитие на химически техникум „Проф. д-р Асен Златаров” в Център за временно настаняване находящ се в УПИ I, кв. 129 по плана на гр. Димитровград, Община Димитровград” предвижда преустройство на бивше общежитие на химически техникум "Проф. д-р Асен Златаров" в Център за временно настаняване с капацитет за 20 потребители. Целта на новата услуга е да предоставя подкрепа в среда близка до семейната на лица, които са временно или трайно лишени от дом. Центърът предоставя комплекс от социални услуги, предоставяни на бездомни лица, насочени към задоволяване на ежедневните им потребности. Проектът за преустройство се финансира от програма „Региони в растеж” и национално съфинансиране. Социалната услуга „Център за временно настаняване - Димитровград“ стартира по проект BG05M9OP001-2.029-0006, финансиран по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.029 „Интегрирани действия за устойчиво градско развитие”, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г., Приоритетна ос 2: „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване”.

Като възможност за подобряване на жилищните условия на населението можем да споменем реализирането на проект „Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Димитровград чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с алтернативни форми на отопление”. Социално-икономическите цели на проекта са подобряване на здравето и качеството на живот на жителите в община Димитровград в резултат от подобреното качество на въздуха, подобряване на качеството на околната среда чрез намаляване на свързаните с битовото отопление вредни емисии на ФПЧ и стимулиране на домакинствата да преминат към по-екологични форми на битово отопление. Проектът е по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ и се финансира от Кохезионния фонд на Европейския съюз и националния бюджет на Република България.

Цялостното състояние на жилищните условия на ромския етнос е задоволително като се има в предвид подобренията на инфраструктурата, подмяната на водопроводната мрежа, възстановяване на улично осветление и почистването на нерегламентираните сметища.

Политиката на Община Димитровград е насочена към подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги, чрез осигуряване на средства по проекти или финансиране от собствения бюджет.

4. ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ”

През последните няколко години равнището на безработица в България намаля до 4.2% , при средна за ЕС от 6.3%. Въпреки позитивната тенденция, обаче, преобладаващата част от безработните остават извън заетост повече от година. Лицата без квалификация и

специалност формират най-голямата група в структурата на безработните, като малко над две трети в групата са лица с основно и по-ниско образование.

Броят на безработните регистрирани в Дирекция „Бюро по труда”, Димитровград към 31.12.2021г. е 944 души⁴. В Таблица 4 са показани някои показатели отнасящи се до възрастов показател и придобита квалификация.

Показатели	Шифър	Всичко	С придобита професия	Специалисти общо	Без квалификация		
					общо	Със средно образование	С основно и по-ниско
1.Регистрирани безработни		944	229	233	482	146	336
от тях:- жени		570	122	140	308	104	204
- младежи до 29 г. вкл.		128	6	29	93	31	62

Таблица 7

В Таблица 5 са посочени данни за регистрираните безработни, които са се самоопределили като роми. Информацията е за периода от 01.01.2021г. до 30.06.2021г.

Регистрирани, безработни роми – общ брой	50
от тях:- жени	31
- младежи до 24 г. вкл.	2
- младежи от 25 до 29 г. вкл.	2
- над 50 г.	25
- продължително безработни	10
- с висше образование	0
- със средно образование	6
- с основно и по-ниско образование	44

Таблица 8

Участие в групови мероприятия по професионално ориентиране в Дирекция „Бюро по труда”, Димитровград към юни месец тази година са взели:

- Брой лица, мотивирани за активно поведение на пазара на труда - 51 души
- Ателие за търсене на работа - 17 души
- Професионално ориентиране - 71 души
- Брой лица, включени в обучение за придобиване на ПК и/или КК- 124

В Таблица 6 са представени данни за равнището на безработица и продължително безработните лица в община Димитровград от 01.01.2021г. до 30.06.2021г.

Община Димитровград	Икономическо активно население	Регистрирани безработни лица		Регистрирани безработни лица роми		Продължително безработни лица към 30.06.21г./с регистрация над 1 година		Продължително безработни лица към 30.06.21г. роми	
		брой	%	брой	%	брой	%	брой	%
	22 135	896	4.1%	50	5.5%	72	0.3%	10	13.9%

Таблица 9

⁴ По данни от ДБТ-Димитровград

В Таблица 7 е изложена информацията относно постъпилите на работа безработни лица на територията на община Димитровград от 01.01.2021г. до 30.06.2021г..

Община Димитровград	Постъпили на работа - всички			Постъпили на работа – на Първичен пазар на труда			Постъпили на работа – по Мерки за заетост			Постъпили на работа – по Програми за заетост			Постъпили на работа – по схеми на ОП „РЧР”		
	брой	в.т.	%	брой	в.т.	%	брой	в.т.	%	брой	в.т.	%	брой	в.т.	%
		ч ро ми			ч ро ми			ч ро ми			ч ро ми			ч ро ми	
	834	30	3.6	543	19	3.5	10	2	20	16	1	6.3	265	8	3

Таблица 10

Като извод от представените данни по-горе можем да кажем, че има висок брой на регистрирани лица с начално или по-ниско образование и големият брой неквалифицирани лица. За лицата, самоопределили се като роми, тенденцията е негативна, защото при тях се отчита преобладаващ брой на регистрирани лица с начално или по-ниско образование, което от своя страна води до затруднения в намирането на постоянна работа.

С полагането на комплекс от мерки за подпомагане на бърз и качествен преход от неактивност и безработица към заетост или образование със заетост се цели успешната интеграция на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация, както на пазара на труда, така и в социално – икономически живот на страната.

Превантивният ефект срещу социалното изключване и маргинализацията заемат важно място в политиката по заетостта. Икономически неактивни лица, включително ромите са потенциална работната сила на пазара на труда. Тяхното интегриране и активно включване в заетост ще продължи с прилагането на целенасочени действия.

Като добра практика в сектор заетост на Община Димитровград можем да споменем действащото Социално предприятие. В три направления - „шивачество” и „ремонт на битова техника” и „рекламни материали” работят лица от рискови групи – хора с увреждания, лица от малцинствен етнически произход и самотни родители. Социалното предприятие им осигурява обучение, защитена заетост, социално обслужване и трудово посредничество (при желание и възможност да излязат в частния сектор).

През 2020г. в община Димитровград продължи да се изпълнява проект по ОПРЧР „Нова възможност за младежка заетост”, в който до месец май 2020г. работиха 14 лица, назначени през 2019г., представители на ромската общност, а от септември 2020 година по същата програма са назначени още 10 младежи от ромски произход. През миналата година бяха обучени и наети и лица от ромската общност по проекти по приоритетна ос „Обучение и заетост на младите хора – 1 лице и „Обучение и заетост” – 1 лице.

5. ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ”

Равноправието и върховенството на закона са фундаментални за нормалното функциониране на всяко едно общество. Приоритет на Република България е гарантирането правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и „език на омразата”.

Основните фактори пораждащи престъпността в ромската общност и в други малцинства в неравностойно положение са идентични. Те са свързани с проблеми като бедност, безработица, неграмотност, изключително лоши жилищни условия, участие в сивата

икономика (събиране на желязо за вторични суровини, незаконен дърводобив, незаконно събиране на реколта и др.).

Непознаването на законовите и подзаконовите нормативни актове (ЗМВР, УБДХ, Наредба №2 за опазване на обществен ред на община Димитровград и др.) води до периодични нарушения на обществения ред в кварталите и малките населени места с компактно ромско население, но те са предимно скандали и сбивания след употреба на алкохол или наркотици, често на основата на стари неуредени международни отношения; силна музика и нарушаване на нощната тишина и дребно хулиганство.

През 2021г. в Община Димитровград няма случаи на регистрирани противообществени прояви с участието на компактни групи от ромския етнос. По статистически данни взети от сайта на МВР за престъпността през периода от 01.01.2021г.-31.12.2021г. в РУ Димитровград са регистрирани 512 различни по вид престъпления, което е с 60 по-малко от предходната година. Разрешените случаи са 307 от тях 37 са извършени от непълнолетни. Естеството на престъпленията е главно унищожаване/повреждане на имущество и няколко кражби⁵. Не се отчитат повишение на престъпления въпреки ситуацията с пандемията от COVID-19.

Социалната превенция на правонарушенията сред подрастващите остава основна цел в дейността на общинската комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните – Димитровград. Дейността на комисията, съгласно ЗБППМН е насочена предимно към обхващане, проучване и превенция на противообществените прояви и приобщаване към дейности, които спомагат за нормалното развитие и възпитание на децата. През 2020г. са разгледани 57 възпитателни дела на деца, извършили противообществени прояви. Консултантска помощ е предоставена на 17 деца и 17 семейства.

Предвид наложените протиепидемични мерки през тази година свързани с предпазването от COVID – 19, МКБППМН при Община Димитровград не е организираща информационни и образователни кампании за правонарушенията, извършени от млади хора. През месец ноември на 2020г. Община Димитровград и секретарят на МКБППМН организираха конкурс за рисунка „Аз и моите приятели” на тема толерантност и борба с насилието над деца, в който взеха участие 116 деца.

Периодично се провеждат разяснителни лекции в училищата, чиято цел е запознаване на децата с различните форми на дискриминация: зачитане на идентичността, произхода, религията и етническата принадлежност на всяко дете.

Проявите на дискриминация към представители на ромската общност в голямата си част са вследствие на дълбоко вкоренени негативни нагласи и предразсъдъци. Основаната правна норма за борба с дискриминация е Закона за защита срещу дискриминацията, съгласно който е създадена Комисия за защита от дискриминация (КЗД) като независим орган от изпълнителната власт. През тази година в Общинска администрация – гр. Димитровград, не са постъпвали жалби от граждани от ромски произход за проявено спрямо тях дискриминационно отношение.

Независимо от наличието на тази правна рамка, дискриминационните прояви и антиромските нагласи продължават да създават бариери пред ромската общност въпреки доказателствата за намаляване на усещането за дискриминация сред ромите. Необходимо е подобряване на съвместните действия между институциите и ромските малцинствени групи с оглед на ефективна борба с дискриминацията, словото на омразата и престъпленията от омраза.

Осигуряването на равенство, социално приобщаване и участие на ромския етнос ще повиши благосъстоянието на българското общество, ще намали бедността в страната и ще подобри човешкия и социален капитал на държавата.

⁵ <https://www.mvr.bg/haskovo/>

6. ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА И МЕДИИ“

Ромската култура и обичай са част от културното многообразие на страната. Запазването на културното наследство на ромите, насърчаването на творческото развитие, културното взаимодействие и участието в културния живот имат решаваща роля за социализацията и приобщаването им. Приоритетните цели са насочени към подобряване на условията и разширяване на възможностите за интеграция чрез културен диалог.

В Община Димитровград дейностите в областта на културата се осъществяват от самата Община, общинските културни институти, читалища и НПО-та. Като важни културни средища можем да споменем общинските културни институти:

- Дом-музей, „Пеньо Пенев”, Исторически музей – Димитровград, Художествена галерия „Петко Чурчулиев”, Градска библиотека „Пеньо Пенев”, Общински драматичен театър „Апостол Карамитев” – Димитровград, Забавно-духов оркестър и ОП „Детски и младежки център”.

Съществена роля в културния живот заемат народните читалища. Те на територията на община Димитровград са 33. В своя културен календар редица читалища от малките населени места представят традициите и обичаите на селището с участието на деца и младежи от ромски произход, а именно читалищата в град Меричлери и селата Крум, Злато поле, Ябълково, Черногорово, Скобелево, Радиево и Крепост.

Дейността на читалищата е насочена към запазване на обичаите и традициите на ромската общност в квартала, организиране на празници и тържества. Към читалищата функционират клубове за фолклор, танци и вокални групи. Те организират и домакинстват при отбелязването на два големи празника за ромската общност - Банго Васил/Ромската нова година/на 14 януари и 8 април - Международен ден на ромите.

В рамките на културната програма на общината се провеждат редица мероприятия, на които се дава възможност за изява на самодейни състави, професионални групи и детски формации. Не може да се даде точна информация за броя участници от ромски произход, но такива определено има, особено сред децата. В училищата и детските градини, в които се обучават и възпитават деца и ученици от ромски произход, се промотират ромските традиции и обичаи.

Като част от политиката на Общината насочена към културния сектор можем да отбележим и два проекта за подобряване на сградния фонд. Първият проект е за ремонт на общинския Драматичен театър „Апостол Карамитев”. Основното обновяване на сградата и реконструкция и ремонт на театралния салон, сцена, гримборни и спомагателни пространства на театъра ще се осъществи с комбинираната финансова подкрепа от ОП "Региони в растеж", национално финансиране и от Фонда за устойчиви градове. Вторият проект, с който се цели развитието на културната инфраструктура е „Реставрация и ремонт на Културен дом „Химик”, включително прилежащи площи, гр. Димитровград“. Проектът предвижда значими социални ползи, като: осигуряване на децата и младежите условия за образователни и културни дейности в свободното им време, а на любителите на културата – възможности за участие в подходящи за тях дейности – танцови и фолклорни състави, осигуряване на достъп за хора с увреждания до всички зали и съоръжения на сградата и повишен достъп до културни дейности за деца, младежи, лица в неравностойно положение. Финансирането е комбинирана подкрепа от безвъзмездната финансова помощ от ОП „Региони в растеж“, европейско и национално финансиране, както и от заемното финансиране от Фонд за устойчиви градове – Фонд за градско развитие.

С развитието на средствата за масова комуникация заобикалящата ни медийна среда силно се промени през последните години. Дигиталната трансформация на традиционните медии, като телевизия, радио и печат, доведе до изменение на начина ни на възприемане на информация. Днес все по-често с тяхната интернет медии с тяхната бързина и актуалност до голяма степен диктуват обществения ред. Проблемът с контрола в електронните средства

за масово осведомяване доведе до появата на т.н. „фалшиви новини”, които водят допълнително към дезинформация на обществото. В тази усложнена медийна ситуация въпросът за интеграцията на ромския етнос е още по-сложен и належащ, с оглед на пълноценното функциониране на общността. Посредством безпристрастно и неутрално отразяване на новините ще се избегне създаването на негативен образ на ромите.

Местните медии на този етап отразяват всички събития и новини засягащи ромския етнос, като няма индикации за negliжиране на мероприятия и инициативи насочени към малцинството.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От направения анализ на социално-демографската и икономическа обстановка в Общината се наблюдават някои типични рискове за лица в неравностойно положение, като риск от бедност, отпадане от образователната система, липса на професионална квалификация, лоши битови и жилищни условия, затруднен достъп до здравни и социални услуги. Акумулирането на икономически, образователни и етнокултурни рискови фактори оказва най-силно влияние, когато семейството живее в рамките на компактна малцинствена група. За да се избегнат негативните фактори е необходима комплексни мерки, насочена срещу бедността, която да подпомогне малцинствата и да осигурят шансове за социално включване и развитие.

В края на периода на Плана за действие очакваме:

- Подобряване на достъпа и качество на образование на учениците в уязвимо социално-икономическо положение, които се самоопределят като роми, така и за ученици в сходна ситуация;
- Равнопоставеност в достъпа до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравното състояние на населението в обособените уязвими етнически общности, с концентрация на бедност;
- Равен достъп и подобряване на реализацията на ромите на пазара на труда и намаляване на дела на безработните сред малцинствата;
- Гарантиране правата на гражданите, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност;
- Подобряване на жилищните условия на целевата група.

IV. МЕХАНИЗМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Интеграцията на ромите и на българските граждани в уязвимо положение, принадлежащи към други етнически групи е активен двустранен процес на социално включване, насочен към преодоляване на съществуващите за тях негативни социално - икономически характеристики и последващ просперитет в обществото.

Стратегическа цел на областната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите на област Хасково (2021 - 2030) е интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация чрез стимулирано социално включване и утвърждаване на равни права на образование, здравеопазване, заетост, жилищни условия, правна защита, културно развитие и гражданско участие в обществения живот с планирано изпълнение на дейностите от всички заинтересовани страни в процеса на изграждането и използването на равни възможности за приобщаването им и подобряването на жизнения им стандарт с премахване на всички дискриминационни форми.

Приоритетни области на действие са образование, здравеопазване, жилищни условия, заетост, върховенство на закона и не дискриминация и култура и медии.

Актуализираният План за действие на Община Димитровград в изпълнение на стратегията на област Хасково за равенство, приобщаване и участие (2022-2023) е неразделна част от Стратегия на област Хасково за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода (2021-2030) и е в изпълнение и съответствие на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030) и по тази причина той следва приоритетите и целите на националната и областната стратегии.

Финансирането на заложените дейности в Актуализирания Плана за действие на община Димитровград в изпълнение на областната стратегия за е интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация, ще се осъществи със средства от републиканския бюджет със средства по оперативните програми на ЕС през програмния период 2021 – 2027 г., при необходимост и възможност и от общинския бюджет.

V. МЕХАНИЗМИ ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Оценка и наблюдение на изпълнението на Актуализирания План за действие на Община Димитровград в изпълнение на стратегията на област Хасково за равенство, приобщаване и участие (2022-2023) ще се извършва от Звено за мониторинг и оценка, определено със заповед на кмета на община.

Звеното за мониторинг и оценка ще изготвя до 1 февруари мониторингов доклад за изпълнението на План за действие на Община Димитровград в изпълнение на стратегията на област Хасково за равенство, приобщаване и участие (2022-2023) за предходната година. Докладът се приема от Димитровградския общински съвет и се изпраща на Областна администрация Хасково. Системата за мониторинг и контрол ще отчита изпълнението на политиките за приобщаване и участие на ромите на регионално и местно ниво, което включва и сътрудничеството с ромското гражданско общество и други заинтересовани страни.

VI. ТАБЛИЦА НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРИОРИТЕТИ, ЦЕЛИ И МЕРКИ

АКТУАЛИЗИРАН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА НА ОБЛАСТ ХАСКОВО ЗА РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ ЗА ПЕРИОДА 2022-2023 г.

ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

Оперативна цел: Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми.

Цел 1. Ефективен обхват на децата и учениците в предучилищното и училищното образование, намаляване на дела на отпадналите и преждевременно напусналите училище и осигуряване на условия за осъществяване на приобщаващо образование и образователна интеграция на деца ученици от уязвими групи, включително роми.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
1.1.	Ефективен обхват на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст по механизма за обхват – дейности по мотивиране за включване и оставане в образователната система, информационни и обучителни дейности за приобщаване и повишаване на родителския капацитет, работа на екипите за обхват съвместно с медиаторите, соц. работници, помощници на учителите, местни активни групи(МАГ).	Текущ	2022 – 2023 г.	МОН, РУО, МТСП, ДАЗД, ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД, ЦОП	Държавен бюджет, проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“(А ПСПО)	Брой деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, обхванати трайно в образователната система	793	740
1.2.	Осигуряване на приобщаваща среда за деца, които не владеят добре български език, в предучилищна възраст чрез осъществяването на допълнителни модули по бълг. език, в т.ч. и	Текущ	2022 – 2023 г.	МОН, ИА ОП НОИР, ОБРАЗОВАТЕЛНИ И ИНСТИТУЦИИ	Средства по ОП; НОИР; Средства по национални програми; проект	Брой деца от уязвими групи, които не владеят добре български език, включени в модули за	89	100

	разработване и прилагане на методики за овладяване на български език.				АПСПО, проекти на ЦОИДУЕМ.	допълнително обучение		
1.3.	Осигуряване на допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху изучаването на български език за ученици, за които българският език не е майчин и които не владеят добре български език, в т.ч. разработване и прилагане на методики за преодоляване на обучителните затруднения, вкл. и за преодоляване на последиците от Covid кризата.	Текущ	2022 - 2023 г.	МОН, ЦОИДУЕМ, ИА ОП НОИР, ОБРАЗОВАТЕЛНИ И ИНСТИТУЦИИ	Средства по национални програми; Проекти на ЦОИДУЕМ; Средства по ОП НОИР.	Брой ученици от уязвими групи, включени в допълнително обучение	132 ученици	150 (индикаторите се изчисляват с натрупване)
1.4.	Реализиране на дейности за образователна интеграция на деца и ученици от етническите общности в уязвимо положение чрез осигуряване на ефективен процес на обхват, включване и реинтеграция в образователната система – включване в целодневна форма на обучение, занимания по интереси, превенция на дискриминацията и тормоза, обучителни дейности в ЦПЛР;	Текущ	2022 – 2023 г.	МОН, ЦОИДУЕМ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД	Делегирани бюджети на образователни институции, средства по национални програми, АПСПО, проекти на ЦОИДУЕМ	1. Брой дейности за връщане на отпадналите ученици в училище и подобряване на образователните им резултати; 2. Брой обхванати деца в детски градини, в които се изпълняват мерки за по-пълно обхващане и задържане на деца между 3- и 6/7-годишна възраст от етническите общности в образователната система;	1. - 10; 2. - 174;	1. - 12; 2. - 185;

						3. Брой педагогически специалисти, включени в изпълнение на дейности за ефективна реинтеграция на деца и ученици, върнати в образователната система; 4. Брой ученици от гимназиална степен, включени в дейности за информиране, мотивиране и подготовка за продължаване на образованието си във висши училища;	3. - 1; –	3. - 5; 4. - 12;
1.5.	Проучване на възможности и включване в национални и други донорски програми за подкрепа на младежи от ромски етнос за обучение във ВУЗ; подкрепа и стимулиране на заложи и дарби у деца от уязвими общности – финансови стимули по общински (Наредба 21) и национални програми за закрила.	Текущ	2022 – 2023 г.	МОН, ЦОИДУЕМ, ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ	От бюджета на МОН, Средства по ОП НОИР, Общински, национални, европейски програми	1. Брой ученици, кандидатствали и приети във ВУЗ. 2. Брой ученици получили закрила за изявени дарби.	1. – 10; 2. - 5;	1. – 15; 2. - 15;

1.6.	Осъществяване на психологическа и социална подкрепа на деца и ученици от уязвими групи, включително роми чрез назначаване на образователни медиатори и социални работници – повишаване на компетенциите и мотивиране на лица от ромската общност/от уязвимите групи за назначаване като медиатори, социални работници и помощници на учителите в образователните институции.	Текущ	2022 – 2023 г.	МОН, ЦОИДУЕМ, ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ	От бюджета на МОН, Средства по ОП НОИР, ПО ПРОЕКТ „ПОДКРЕПА ЗА УСПЕХ”	Брой назначени образователни медиатори и/или социални работници в системата на предучилищното и училищното образование	6 назначени образователни медиатори и 1 социален работник	9 ОМ (нови 3 назначени образователни и медиатори от общността)
1.7	Популяризиране на професията образователен медиатор сред общността.	Текущ	2022 – 2023 г.	МОН, ЦОИДУЕМ, ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД	От бюджета на МОН, Средства по ОП НОИР, ПО ПРОЕКТ „ПОДКРЕПА ЗА УСПЕХ”	Брой кампании за популяризиране на ОМ	–	2
1.8	Провеждане на обучения за образователни медиатори и/или социални работници.	Предстои	2022 – 2023 г.	МОН, Изпълнителна агенция „Програма за образование”	Със средства по ОП НОИР 2014-2020 г. и по Програма „Образование“ 2021-2027 г.	Брой обучени образователни медиатори и/или социални работници	5 обучени образователни медиатори и/или социални работници	7 обучени образователни и медиатори и/или социални работници
1.9	Преодоляване на процесите на преждевременното напускане на училище поради	Текущ	2022 – 2023 г.	МОН, ЦОИДУЕМ,	Средства от държавния бюджет,	Брой ученици останали в образователната	15	20

	ранно съжителство/бракове - Превенция на ранните съжителства – разработване и реализиране на механизъм за резултатно партньорство между образователни институции, местна власт, ОЗД, ДПС и МАГ – планиране и изпълнение на съвместни дейности за информиране, обучение и превенция на отпадането.			ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД, ЦОП, СДП – ОЗД, ДПС	бюджет на отговорните институции, финансиране по програми и проекти	система и продължили образованието си след основната степен		
--	--	--	--	--	---	---	--	--

Цел 2. Развитие на компетентностите на педагогическите специалисти и на непедагогическия персонал за работа в мултикултурна среда и за преодоляване на стереотипи и дискриминационни нагласи

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
2.1.	Използване на възможностите на национални програми за квалификация и преквалификация на педагогическите кадри – включване в специализирани обучения; развитие на компетенциите на медиатори и социални работници; провеждане на информационни кампании сред родители извън общностите с предимно ромски етнос, обучения организирани от НПО.	Текущ	2022 - 2023 г.	МОН, ЦОИДУЕМ, ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ	Делегирани бюджети на образователни институции, средства по национални програми, Проекти на ЦОИДУЕМ, на НПО	Брой проведени инициативи	3	6 (проведени обучения, инициативи на учители, образователни медиатори – мултикултурно образование и др.

2.2.	Реализиране на форми на взаимодействие между децата и учениците от различен етнически произход за утвърждаването на между-културните ценности и многообразието в образователната среда с цел изграждане и възпитаване у подрастващите на социокултурен модел на поведение, основан на поведенчески модели за хуманизъм и толерантност.	Текущ	2022 - 2023 г.	МОН, ЦОИДУЕМ, ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ	Проекти на ЦОИДУЕМ	Брой проведени занимания по интереси, насочени към усвояване на знания с елементи на гражданско образование;	Брой проведени занимания по интереси, насочени към усвояване на знания с елементи на гражданско образование – 30	50
------	--	-------	----------------	---	-----------------------	--	--	----

Цел 3. Ефективно взаимодействие с родителите за осъзнаване и осъществяване на техните отговорности за възпитанието, развитието, образованието и отглеждането на децата, както и за сътрудничество с детската градина/училището. Съвместна работа с образователни медиатори и други специалисти с отношение и влияние върху образователните постижения на децата и учениците

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
3.1.	Осъществяване на дейности за повишаване на компетенциите на родителите от уязвими групи относно ползите от образованието – обучение на родители, информационни срещи/дискусии за възможностите на различните форми на обучение (в това число извънкласните), дейностите по образователни програми и проекти.	Текущ	2022–2023 г.	МОН, РУО, ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ, ЦОП, ДСП – ОЗД; ОМ и МАГ	Средства от държавния бюджет, общински бюджет, бюджет на образователната институция	Брой информационни кампании за ролята на образованието на децата и учениците сред родителите и общността	0	6

3.2.	Осъществяване на дейности за приобщаване на родители от уязвими групи към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца – участие в училищните съвети, организиране на доброволчески и благотворителни кампании, дейности по проекти реализирани по национални или други донорски програми.	Текущ	2022 – 2023 г.	МОН, РУО, ОБРАЗОВАТЕЛНИ И ИНСТИТУЦИИ, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД, НПО, ЦОП, ОМ и МАГ	Средства от държавния бюджет, бюджет на отговорните институции	Брой дейности за приобщаване на родители към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца	0	6
------	--	-------	----------------	---	--	---	---	---

Цел 4. Подкрепа на образователни практики, иновативни идеи и дейности, насочени към трайно приобщаване и образователна интеграция, включително за повишаване на дигиталните умения

Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.	
4.1.	Обучение на ученици, вкл. от уязвими групи, за придобиване на умения за обучение от разстояние в електронна среда – дейности по проект "Равен достъп до училищното образование в условията на кризи".	Текущ	2022-2023г.	МОН, РУО, ОБРАЗОВАТЕЛНИ И ИНСТИТУЦИИ	ОП НОИР, бюджет на образователната институция	Брой ученици, които изпитват затруднения при преминаване към обучение от разстояние в електронна среда, в това число на учениците от първи клас, които трябва да осъществят прехода от предучилищно към училищно образование в електронна среда.	Неприложимо	15 ученици, обучени как да работят онлайн

4.2.	Проучване на възможности за включване в програми и разработване на проекти на училищно и/или общинско ниво за ограмотяване, продължаване на образованието, придобиване и повишаване на професионална квалификация на лица от уязвимите групи в това число роми.	Текущ	2022-2023г.	МОН, РУО, ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД, АЗ, НАЦИОНАЛНИ И ЕВРОПЕЙСКИ ПРОГРАМИ, НПО	ОП НОИР, бюджет на отговорните институция	Брой пълнолетни лица получили подкрепа за повишаване на образователната степен и професионалните компетенции	-	3
------	---	-------	-------------	--	---	--	---	---

ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

Оперативна цел: Равнопоставеност на достъпа до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност

Цел 1: Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност натрупване 2023 г.
1.1.	Осигуряване на възможности за профилактични АГ прегледи на жени в уязвимо положение в населени места с компактно ромско население или възможности за използване на мобилни кабинети.	Предстои	2022-2023г.	МЗ, МБАЛ-Димитровград - проект, ЗДРАВНИ МЕДИАТОРИ, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД	Държавен бюджет, донорски програми и европейски проекти, проект „Здравеопазване за всички“	Брой осъществени акушеро-гинекологични прегледи в населени места с компактно ромско население.	0	300 осъществени акушеро-гинекологични прегледи – планирани по проект „Здравеопазване за всички“, консултации и изследвания на жени в уязвимо положение.
1.2.	Осигуряване на възможности за		2022-2023	МЗ, МБАЛ-ДИМИТРОВГРАД,	В рамките на утвърдения	Брой осъществени прегледи и	0	20 осигурени прегледа и

	прегледи и изследвания на здравнонеосигурени бременни жени по наредба 26 на МЗ (наредба за предоставяне на акушерска помощ на здравно неосигурени жени);			ЗДРАВНИ МЕДИАТОРИ, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД	бюджет на отговорните институции	изследвания на на бременни здравнонеосигурени жени по наредба 26 на МЗ		изследвания на бременни здравнонеосигурени жени по наредба на МЗ
1.3.	Използване на възможностите по програми и проекти за обхват и провеждане на основни медицински дейности за деца без лични лекари открити от здравните медиатори, записване при лични лекари.	Текущ	2022-2023г.	МЗ, РЗИ, ЗДРАВНИ МЕДИАТОРИ, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД	Одобрения бюджет по проект „Подкрепа за всички деца“, В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	Брой регистрирани деца, без лични лекари	Минимум 75 на сто от децата в кв. Изток, записани при личен лекар	95 % деца записани при общопрактикуващи лекари
1.4.	Осигуряване на възможности за провеждане на задължителни имунизации, включително и с мобилни екипи в населени места без лични лекари.	Текущ	2022-2023г.	МЗ и РЗИ	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	Брой обхванати с имунизации деца, включително от мобилни екипи, спрямо общия брой на необходимите .	0	95% от децата имунизирани, включително с мобилни кабинети

1.5.	Проучване на възможностите, присъединяване към програми, създаване на условия за реализиране на профилактични прегледи на деца, включително с мобилни педиатрични кабинети в това число и на тези без лични лекари.	Текущ	2022-2023г.	МЗ, РЗИ, ЗДРАВНИ МЕДИАТОРИ, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции и Проект „Интелигентна медицина“ (SMART_MED)	Брой проведени профилактични прегледи на деца, включително с мобилни педиатрични кабинети	0	20 деца прегледани, включително чрез педиатрични мобилни кабинети
1.6.	Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.	Текущ	2022-2023г.	РЗИ, БЧК, ЗДРАВНИ МЕДИАТОРИ, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	Брой проведени кампании за разясняване на необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Нац. имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации	4 беседи годишно по посочената тема	8 проведени беседи за разясняване на ползите от задължителните имунизации
1.7.	Провеждане на здравно-информационни беседи, фокус превенция на ранните	Текущ	2022-2023г.	РЗИ, МАГ, ОМ, МЗ, ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ и ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	Брой проведени беседи	3 беседи годишно по темата; 3 беседи в училище	10 проведени беседи в общност за превенция на ранните съжителства

съжителства и бременности, семейно планиране и контрацепция в общността и в училище.								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Цел 2: Подобряване на достъпа до качествено обществено здравеопазване на лица, намиращи се в ситуация на бедност и социална уязвимост

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност наtrupване 2023 г.
2.1	Осигуряване на възможности за провеждане на прегледи за социално значими заболявания с мобилни кабинети - флуорографи, ехографи и клинични лаборатории, в това число и здравнонеосигурени лица от ромски общности.	Текущ	2022-2023г.	МЗ, РЗИ, ЛЗ, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД	Държавен бюджет, донорски програми, европейски проекти, Проект „Интелигентна медицина“ (SMART_MED)	Брой проведени прегледи за социално значими заболявания с мобилни кабинети - флуорографи, ехографи и клинични лаборатории	2 400 прегледа по Проект „Интелигентна медицина“ (SMART_MED)	3 000 прегледа по Проект „Интелигентна медицина“ (SMART_MED)
2.2.	Изграждане на устойчив механизъм между заинтересованите страни за прилагане на Постановление 17	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, РЗИ, ЗДРАВНИ МЕДИАТОРИ, ДИРЕКЦИЯ СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД		Брой проведени беседи сред МБАЛ, медицински специалисти и заинтересованите лица по Постановление 17 на	0	6

	на МС за поемането на болничното лечение на социално-слаби и здравнонеосигурени лица.					МС за поемане на болнично лечение на социално слаби и здравно неосигурени лица		
2.3.	Подобряване на достъпа до профилактични изследвания за превенция на ППИ и др., фокус сифилис	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, ЗДРАВНИ МЕДИАТОРИ, МБАЛ-ДИМИТРОВГРАД, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД	Проект на МЗ „Здравеопазване за всички“	Брой проведени профилактични изследвания сред уязвими общности	0	200 (по Проект МЗ „Здравеопазване за всички“)

Цел 3:Намаляване на стигмата и дискриминацията на хора от уязвими групи

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност натрупване 2022-2023г.
3.1	Осъществяване на информационни кампании и кампании за предоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза.	Текущ	2022-2023г.	МЗ и РЗИ	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	Брой проведени кампании за предоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза	Проведени минимум 4 беседи годишно по посочената тема	8 беседи/кампании за превенция на ХИВ/СПИН, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза.

3.2	Обучени и назначени на здравни медиатори за придобиване на необходимите знания и умения, проучване на необходимостта от назначаване на нови здравни медиатори в селата на общината сред маргинализирани групи.	Текущ	2022-2023г.	МЗ, РЗИ, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	Брой обучени и назначени здравни медиатори	3	5 (2 нови ЗМ обучени и назначени ЗМ в селата на общината – Ябълково, Радиено или Крепост)
3.3.	Повишаване квалификацията на 2 ЗМ, работа в болница. Обучени и назначени ЗМ в болница – пилотен модел.	Текущ	2022-2023 г.	МЗ – ПРОЕКТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ ЗА ВСИЧКИ“, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД	МЗ – проект „Здравеопазване за всички“	Брой обучени и назначени ЗМ в болница – апробиране на пилотен модел	0	2-ма ЗМ обучени и назначени ЗМ в болница по проект „Здравеопазване за всички“

ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

Оперативна цел: Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на ролята на пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване

Цел 1. Насърчаване на заетостта чрез мотивиране, професионално ориентиране и обучение на безработни лица								
Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност към 2021г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г. ⁶	

⁶При удължаване на епидемичната обстановка и ограничителните мерки, целевите стойности подлежат на промяна.

1.1	<p>Мотивиране за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа, насърчаване на предприемачеството сред общността.</p> <p><i>Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.</i></p>	Текущ	2022-2023г.	АЗ	Държавен бюджет	Брой лица мотивирани за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа	51	71
1.2	<p>Професионално ориентиране – национални образователни програми, програми на АЗ; утвърждаване на адекватен, отговарящ на потребностите и възможностите на младите хора, в това число и на тези от уязвимите групи, държавен план-прием в профилираните и професионалните гимназии в общината.</p> <p><i>Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.</i></p>	Текущ	2022-2023г.	АЗ, МОН, ОБЩИНА ДИМИТРОВГРА Д, ОБРАЗОВАТЕЛН И ИНСТИТУЦИИ, ЦОП	Държавен бюджет, бюджет училища	Брой лица включени в професионално ориентиране	71	140
1.3	<p>Организиране на обучение за придобиване на професионална квалификация и/или на ключова компетентност.</p> <p><i>Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.</i></p>	Текущ	2022-2023г.	АЗ	Държавен бюджет и ОПРЧР 2021-2027 г.	Брой лица, включени в обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключова компетентност	124	224

Цел 2: Насърчаване на предприемачеството, стартиране и управление на собствен бизнес

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност към 2021г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
2.1	Насърчаване на заетостта чрез предприемачество <i>Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.</i>	Частично се изпълнява	2022-2023г.	АЗ	Държавен бюджет и ОПРЧР2021-2027 г.	Брой лица, възползвали се от възможностите за започване на самостоятелна стопанска дейност съгласно ЗНЗ и по ОПРЧР 2021-2027 г.	0	20
2.2	Мотивирани и/или включени в обучение за стартиране и управление на собствен бизнес. <i>Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.</i>	Частично се изпълнява	2022-2023г.	АЗ	Държавен бюджет и ОПРЧР 2021-2027 г.	Брой лица мотивирани и/или включени в обучения за стартиране и управление на собствен бизнес, финансирани от държавния бюджет (вкл. чл. 48 и чл. 49, ал. 3 от ЗНЗ) и от ОПРЧР 2021-2027 г.	0	25

Цел 3: Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност към 2021г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
3.1	Подкрепа за провеждане на инициативи и кампании с ромски организации на	Текущ	2022-2023г	АЗ, БТ, МАГ	Държавен бюджет и ОПРЧР	Брой срещи на представители на ДБТ с ромски лидери	0	2

	местно и национално ниво, изнесени информационни дни на БТ по селата и кварталите с преобладаващо ромско население на достъпен език съвместни дейности с МАГ.				2021-2027 г.	и организации по места		
3.2	Провеждане на кампании с ромски организации с цел запознаване с проектите и програмите на Агенцията за хора с увреждания, вкл. Самостоятелна стопанска дейност, Рехабилитация и интеграция и Национална програма за заетост на хората с увреждания по чл. 44, ал. 1 от ЗХУ (НПЗХУ).	Частично се изпълнява	2022-2023г	АХУ, МАГ, ЗМ	Държавен бюджет	Брой проведени кампании с ромски организации от АХУ	0	2

Цел 4: Осигуряване на заетост чрез стимулиране на работодателите да наемат на работа лица от ромски произход, вкл. чрез субсидирана заетост

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност към 2021г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
4.1.	Насърчаване на заетостта на безработни самоопределили се като роми, чрез включване в програми и мерки по реда на ЗНЗ, в рамките на НПДЗ и ОПРЧР 2021-2027, Регионална програма за заетост на	Текущ	2022-2023г	АЗ и ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД	Държавен бюджет и ОПРЧР 2021-2027 г.	Брой лица с осигурена субсидирана заетост	11	30

	област Хасково за 2022 г. <i>Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.</i>							
4.2.	Осигуряване на заетост на първичния пазар на труда (извън мерки и програми). <i>Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.</i>	Текущ	2022-2023г	A3	Държавен бюджет	Брой лица с осигурена заетост на първичния пазар на труда	19	30

Цел 5: Активиране на безработни в неравностойно положение на пазара на труда и икономически неактивни лица, чрез насърчаване на трудовото медиаторство и предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност към 2021г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
5.1.	Активирани лица от дейността на трудовите посредници - ромски медиатори и младежки медиатори. <i>Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.</i>	Текущ	2022-2023г	A3	Държавен бюджет	Брой активирани лица, от ромски произход от работата на трудовите посредници - ромски медиатори Брой активирани младежи (NEETs) от ромски произход от работата на младежките медиатори	2 1	3 4

5.2.	Инициативи, насърчаващи активирането на безработни и икономически неактивни лица.	Текущ	2022-2023г	АЗ	Държавен бюджет и ОПРЧР 2021-2027 г.	Брой лица, започнали работа в резултат от проведени трудови борси и дни на работодателя	0 ⁷	5
5.3.	Подобряване достъпа до заетост и обучение на уязвими групи чрез предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане.	Текущ	2022-2023г	МТСП, АЗ, АСП	ОП РЧР 2021-2027г.	Брой лица, на които са предоставени интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане, от тях включени в: - заетост; - обучение.	0	3 лица средно месечно получили интегрирани услуги; 3 лица средномесечно включени в заетост или обучение ⁸

ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ“

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги

Цел 1: Осигуряване на условия за придобиване на финансово достъпни жилища и условия за въвеждане на алтернативни модели на социални жилища за уязвими групи от населението

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
1.1	Подкрепа за осигуряването на модерни и достъпни общински жилища за	Текущ	2022 - 2023г	МРРБ	Държавен бюджет, Оперативни програми	Население (брой лица), обхванато от проекти в рамките на	–	20

⁷ Определената стойност включва всички лица от уязвимите групи на пазара на труда, включително самоопределилите се роми, започнали работа след участие. На събитията присъстват и неактивни, нерегистрирани в ДБТ

⁸ Посочените индикатори включват лица от уязвимите групи на пазара на труда, включително самоопределилите се роми

	настаняване на уязвими групи от населението и обновяване на квартали/специфични територии от градовете с неблагоприятни социално-икономически характеристики.				2021-2027г.	стратегииите за интегрирано териториално развитие		
2.2	Осигуряване на възможности за рехабилитация на съществуващи общински жилища и прилежаща инфраструктура в населени места и квартали с преобладаващо населени от ромски етнос .	Текущ	2022 - 2023г .	ДОНОРСКИ ПРОГРАМИ и ОБЩИНА ДИМИТРОВГРА Д	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	Ремонтирани общински жилища, улици, осветление, детски площадки и др.	1	5 ремонтиран и общински жилища и 2 детски площадки
2.3	Подобряване на социалната инфраструктура в ромски квартали и махали.	Текущ	2022-2023 г.	МРРБ, ДОНОРСКИ ПРОГРАМИ и ОБЩИНА ДИМИТРОВГРА Д	В рамките на утвърден бюджет на отговорните институции	Подобрена инфраструктура в ромски квартали и махали	0	1 рехабилитирана улица в с. Крепост, 6 ремонтиран и улици в кв. Черноконево
Цел 3 : Изграждане/реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи								
	Мерки	Статус	Срок	Отговор-на институ-ция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023г.

3.1	Развитие на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи.	Текущ	2022-2023г.	МРРБ, МТСП, ОБЩИН А ДИМИТР ОВГРАД	Оперативни програми 2021-2027г.	Брой на лицата, които използват нова или реновирана инфраструктура за интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността/годишно	35	105
Цел 4 :Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговор-на институ-ция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
4.1	Подкрепа при развитието на образователна, културна, спортна инфраструктура и насърчаване на публично-частното партньорство в това число в квартали и малки населени места с преобладаващо население от ромски етнос.	Текущ	2022-2023г.	МРРБ, ММС, МОН, ОБЩИН А ДИМИТР ОВГРАД	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции, Европейски и донорски програми, НП на МОН	Брой обекти изградени и/или реновирани	0	2
4.2	Изграждане на спортна инфраструктура, насочена към развитието на младите хора, в това число от целеви групи и в ромските квартали.	Текущ	2022-2023 г.	ОБЩИН А ДИМИТР ОВГРАД, ПРОГРАМА РОМАКТ	Общински бюджет; СЕ и ЕК – европейски програми	Брой изградени обекти на спортна инфраструктура	0	1 нова детска площадка в кв. „Вулкан“ и 1 ново изграден фитнес на открито в кв. „Изток“
4.3	Използване на възможностите на доброволческите инициативи за подобряване на хигиената.	Текущ	2022-2023	МАГ, ЗМ, ОМ, ОБЩИН А ДИМИТР ОВГРАД	Общински бюджет и доброволци	Организиране на дни за почистване и кампании, посветени на хигиената, с участието на доброволци от общността в ромските	0	2 организирани инициативи за почистване на

						квартали със съдействието на общината (осигуряване на техника и съоръжения за почистване);		ромските квартали
--	--	--	--	--	--	--	--	-------------------

ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на “език на омразата”.

Цел 1: Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
1.1	Повишаване на ефективността на системата за социално подпомагане чрез повишаване на квалификацията на социалните работници, включително и за работа в мултиетническа среда	Изпълнява се	2021	АСП	Проект „Интегрирани обучения за администрацията на пазара на труда и в социалната сфера“ ОПРЧР	Брой проведени обучения; Брой обучени социални работници	1	2
Цел 2: Ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.

					разходи, друго)			
2.1	Дейности по предотвратяването и противодействието на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните – заседания на комисия, екипи, обществени възпитатели, развитие на родителски капацитет, младежки инициативи.	Изпълнява се	2022-2023 г.	МБППМН, ОБЩИНА ДИМИТР ОВГРАД, ЦОП, ДСП - ОЗД	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	Брой работни срещи събития за предотвратяване и противодействие на противообществените прояви	17	27

Цел3: Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
3.1	Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт.	Текущ	2022–2023г.	ММС, УЧИЛИЩА, СПОРТНИ КЛУБОВЕ	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	Брой проекти Брой на участници	-	3 проекта 120 участници

Цел4: Предприемане на целенасочени мерки и иновативни интегрирани услуги за повишаване на родителския капацитет в подкрепа на уязвимите семейства, подобряване на родителската грижа и за защита правата на децата

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
--	--------------	---------------	-------------	-----------------------------	--	-------------------	------------------------	--

4.1	Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно правата на детето, регламентирани в Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето и за съществуващите социални услуги за подкрепа в общността	Изпълнява се	2022-2023г.	ДАЗД/СОЦИАЛНИ УСЛУГИ, ОП „ДМЦ“, МБППМН	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	Брой проведени беседи с представители на ромската общност, вкл. деца	0	6
4.2	Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно съществуващи механизми за информиране и превенция на насилието сред и срещу деца.	Изпълнява се	2021г.	ДАЗД, МКБППМ, ЦОП и ОП „ДМЦ“	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	Брой информационни кампании	0	6

ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА“

Оперативна цел: Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществения културен живот, съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предразсъдъци към ромите в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността.

Цел: Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромската общност, насърчаване на творческото развитие на представители на общността, стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот и насърчаване на междукултурния диалог

Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
-------	--------	------	----------------------	---------------------------------	------------	-----------------	---

					бюджетни разходи, друго)			
1.	Подкрепа на творчески проекти в областта на музейното дело и изобразителните изкуства, насочени към представяне и популяризиране на традиционната култура на ромите; проекти с участие на представители на ромската общност, насърчаващи межкултурния диалог.	Текущ	2022 – 2023г.	МК, ОБЩИНА ДИМИТР ОВГРАД, НЧ, КИ, ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ НПО	В рамките на утвърдения бюджет на институциите	Брой проекти в областта на музейното дело и изобразителните изкуства, насочени към представяне и популяризиране на традиционната култура на ромите.	0	2
2.	Подкрепа на творчески проекти за изява в областта на визуалните изкуства, насочени към представители на ромската общност.	Текущ	2022 – 2023г.	МК, НЧ и НПО	В рамките на бюджета на МК	Брой проекти за изява в областта на изобразителните изкуства, насочени към представители на ромската общност.	0	1
3.	Подкрепа на творчески проекти в областта на сценичните изкуства (професионални и любителски) за създаване и разпространение на културен продукт, насочени към ромската общност, с участие на представители на ромската общност	Текущ	2022-2023г.	МК, НЧ и НПО	В рамките на бюджета на МК	Брой проекти в областта на сценичните изкуства за създаване и разпространение на културен продукт, насочени към ромската общност.	0	1
4.	Подкрепа на творчески проекти в областта на книгоиздаването за развитие на българския книжен сектор чрез Наредба №42 за реда,	Текущ	2022 – 2023г.	МК, ОБЩИНА ДИМИТР ОВГРАД и	В рамките на бюджета на институциите	Брой подкрепени творчески проекти за изява в областта на издателската дейност, насочени към културни институти и организации -	0	1

	условията и критериите за отпускане и разпределение на финансови средства от Община Димитровград за финансово подпомагане на димитровградски автори, за издаване на книги.			НЧ		издателства и други юридически лица		
5.	Подкрепа на проекти в областта на културата и традициите на етнически и културни малцинства (фокус върху ромите).	Текущ	2022 – 2023г.	МК, ЦОИДУЕ М, ОБЩИНА ДИМИТР ОВГРАД, НЧ, КИ, УЧИЛИЩ А	В рамките на утвърдения бюджет на институциите, европейски и донорски програми	Брой на хората, посещаващи културни/образователни събития, свързани с културата на малцинствата (ромите), вкл. онлайн посещения/гледания	0	20
						Брой културни събития с акцент върху културата и традициите на малцинствата (ромите), вкл. онлайн събития	0	1
						Брой образователни събития с акцент върху културата на малцинствата (ромите), вкл. онлайн събития	0	1

ЗАБЕЛЕЖКА: Поради въвеждане на извънредна епидемична обстановка е възможно настъпване на промени, реструктуриране или отпадане на някои мерки.

VII. СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ	Агенция по заетостта
АПСПО	Активно приобщаване в системата на предучилищното образование
АСП	Агенция за социално подпомагане
АХУ	Агенция за хората с увреждания
ГРАО	Гражданска администрация и административно обслужване
ДАЗД	Държавна агенция за закрила на детето
ДБ	Държавен бюджет
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда”
ДГ	Детска градина
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане”
ЕС	Европейски съюз
ЗМ	Здравен медиатор
ЗПУО	Закон за предучилищното и училищното образование
ИА ОП НОИР	Изпълнителна агенция по оперативна програма Наука и образование за интелигентен растеж
КК	Кадастрална карта
ЛЗ	Лечебни заведения
МВР	Министерство на вътрешните работи
МЗ	Министерство на здравеопазването
МК	Министерство на културата
МКБШМН	Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните
ММС	Министерство на младежта и спорта
МОН	Министерство на образованието и науката
МП	Министерство на правосъдието
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
НЗОК	Национална здравно-осигурителна каса
НПО	Неправителствена организация
НТЛД	Национална телефонна линия за деца
НУ	Начално училище
НЧ	Народно читалище
ОДЗ	Отдел „Закрила на детето”
ООН	Организация на обединените нации
ОП НОИР	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”
ОП РР	Оперативна програма за развитие на регионите
ОП РЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”
ОУ	Основно училище
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РУО	Регионално управление на образованието
СУ	Средно училище
УП	Участък „Полиция”
ЦКБШМН	Централна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните